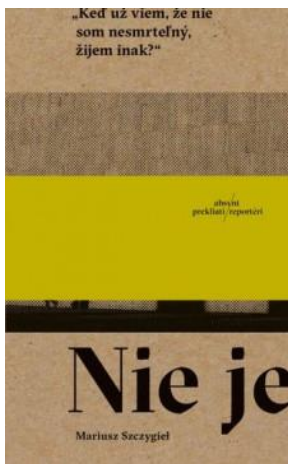

Cena Absynt - škola reportáže s vydavateľstvom Absynt

Cena Absynt vytvára priestor pre dobrovoľnú mimoškolskú činnosť študentov gymnázií na území Žilinského kraja. Žiaci si preverujú schopnosť kriticky myslieť, písať odbornú recenziu, tvoriť vlastnú reportáž a precvičovať sa v rečníctve. Vďaka sérii webinárov s fundovanými lektormi mali študenti v čase druhej vlny pandémie možnosť získať žurnalistické a recenzentské zručnosti z domu. Cieľom tohto ročníka, do ktorého je zapojených 12 stredných škôl, je skvalitniť úroveň študentských výstupov v oblasti reportáže, recenzie a rečníctva. Úlohou študentov bolo v tomto školskom roku prečítať päť súťažných reportážnych kníh a zapojiť sa aspoň do jednej súťažnej kategórie. Do rúk sa im dostali nasledovné tituly:

1. Mariusz Szczygiel: Nie je

Prečítate si dojímavý príbeh pražskej Vily Müller od svetoznámeho funkcionalistického architekta Adolfa Loosa. Stanete sa svedkami príprav dospelého muža na ohlasovaný koniec sveta. Prežijete pestrý život zapísaný do excelovskej tabuľky. Omráči vás pozoruhodný príbeh českej poetky a emigrantky Violy Fischerovej. Absolvujete posledný veselý výlet starnúceho autorovho otca do Prahy. Ponoríte sa do prachu budapeštianskeho obchodu so starožitnosťami. A napokon možno stratíte vieru v ľudské dobro pri hrôzostrašnom príbehu utýraného šesťročného chlapčeka, ktorý z noci na ráno zmenil celé Poľsko. Aj toto je Szczygielovo Nie je. A ešte oveľa viac.

2. Ryszard Kapuściński: Další deň života

Bola to dlhá vojna. A táto krajina v nej takmer celkom vykrvácala. V roku 1974, pár mesiacov pred vyhlásením nezávislosti, býval Ryszard Kapuściński v Luande, hlavnom meste Angoly, kde pracoval ako zahraničný korešpondent. Sledoval mesto, ktoré sa postupne vyludňovalo, pozoroval paniku utekajúcich portugalských kolonialistov, bol svedkom masového šialenstva, klinickej smrti jedného mesta pod neustálou hrozbou delostreleckého bombardovania. Neskôr odišiel priamo na front, na miesta, z ktorých všetci utekali, aby sa stal svedkom jednej z mnohých krvavých premien bývalých zámorských kolónií.

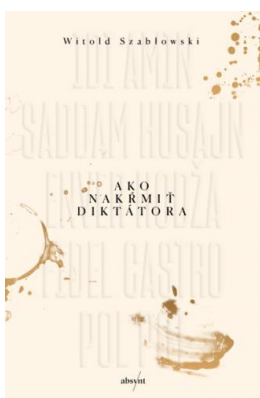
Svoje angolské zážitky opísal vo výnimočnej knihe Další deň života, ktorá nie je len o vojne a proti vojne, ale rozpráva aj o osamelosti reportéra uprostred dejinného chaosu, o nezmyselnosti vraždenia, o neistom zajtrajšku, no najmä o živote, ktorého cena rastie každým dňom.

3. Elisabeth Asbrink: A vo Viedenskom lese stále stoja stromy

Kniha je trpkým zmierením sa (autorky) s mýtom o Švédsku tridsiatych rokov ako o krajine rovnosti, solidarity a pokroku, pre ktorú však niekoľko stoviek „rasovo cudzích“ utečencov predstavuje ohrozenie spoločenského blahobytu. Švédsky antisemitizmus tridsiatych rokov nie je žiadnym tajomstvom, ale až kniha Elisabeth Asbrink ukázala, akými samozrejmými, všeobecne necitlivými a krutými činmi sa prejavoval. Poukazuje taktiež na to, do akej miery sa švédskej, ale nielen švédskej spoločnosti podarilo vytlačiť z povedomia zodpovednosť za holokaust. Historická reportáž A vo Viedenskom lese stále stoja stromy je tiež knihou o súčasnosti.“

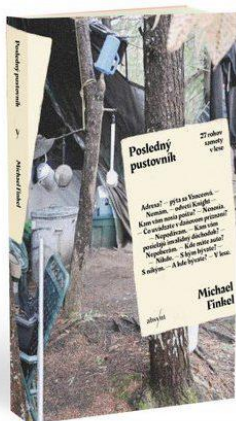
4. Witold Szablowski: Ako nakrmiť diktátora

Hovorí sa, že láska ide cez žalúdok. A možno niečo podobné platí aj o dejinách. Všetci predsa jeme. Niekoľkokrát denne. Bežní ľudia. Prezidenti. Aj diktátori. Núka sa teda otázka, čo raňajkoval Fidel Castro, keď priviedol svet na pokraj jadrovej vojny? Čo si dal na obed Pol Pot, keď dva milióny Kambodžanov zomierali od hladu? A na čom si pochutnával Saddám Husajn, keď vydal rozkaz otráviť plynom desaťtisíce Kurdov? Ovplynili kuchári diktátorov svojim kuchárskym umením chod dejín? A mali všetci radi najmä krvavé bifteky? Ani v okamihoch, keď sa rozhoduje o osude sveta, o vojne či o mieri, nesmú byť žalúdky prázdne.

Uvedomil si to aj poľský reportér Witold Szablowski, ktorý vyhľadal kuchárov najväčších diktátorov 20. storočia, aby sa prostredníctvom ich príbehov pozrel na moderné dejiny z celkom nového uhla.

5. Michael Finkel: Posledný pustovník

„Sám nevedel, kam ide. Nič neplánoval. Len vošiel do lesa a zmizol.“ Tak sa začína príbeh Chistophera Knighta, ktorý krátko po svojich dvadsiatych narodeninách zaparkoval svoje auto hlboko v lese a na štvrt' storočia sa stratil z civilizácie. Čo ho k tomu viedlo? Prečo sa chcel stať „nikým“? A ako ho dlhé roky prežitie v lese zmenili? Možno by sme sa však nemali pýtať, prečo niekto pred spoločnosťou uteká. Možno by sme si mali klásť otázku, prečo v nej chce niekto vôbec zotrvať. Knightovi v lese spoločnosť ľudí nechýbala. Čítal knihy, počúval rádio a žil z toho, čo sa mu podarilo nakradnúť v neďalekých víkendových chatách. Stala sa z neho legenda.

Osemnásť študentov z našej školy sa zapojilo v rámci súťaže do týchto súťažných kategórií:

Kategória Rebríček - 18 študentov:

Linda Palenčíková, Agáta Podhradská, Nora Pilková, Barbora Štefánková, Ivan Murín, Karolína Debnárová, Klára Vyletelová, Alžbeta Papajová, Patrícia Najšelová, Paulína Tomečková, Michal Nosál, Noe Štekláč, Tereza Beláňová, Matej Buocik, Tereza Roobová, Barbara Socháňová, Andrej Bánovčin, Viktória Grígelová

Kategória Recenzia - 9 študentov:

Klára Vyletelová, Patrícia Najšelová, Nora Pilková, Alžbeta Papajová, Noe Štekláč, Ivan Murín, Barbora Štefánková, Karolína Debnárová, Paulína Tomečková

Kategória Reportáž – 1 študent:

Barbara Socháňová

Kategória Rečníctvo – 4 študenti:

Tereza Beláňová, Paulína Tomečková, Noe Štekláč, Michal Nosál

Všetkým súťažiacim držíme palce, práce budú vyhodnotené v septembri v rámci záverečného ceremoniatu súťaže počas 18. ročníka Žilinského literárneho festivalu.

